

KAUHAVAN KAUPUNGIN KONSERNIOHJE

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.5.2017

Voimaantulo 1.6.2017

Sisällys

1.	KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE	3
2.	SOVELTAMISALA.....	3
3.	KONSERNIOHJEEN SITOVUUS.....	4
4.	KONSERNIOHJEEN KÄSITTELY.....	5
5.	KAUPUNGIN KONSERNIJOHTO	5
6.	KUNTAKONSERNIN TALOUDEN JA INVESTOINTIEN SUUNNITTELU JA OHJAUS	5
7.	KONSERNIVALVONNAN JA RAPORTOINNIN SEKÄ RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	6
8.	KAUPUNGIN LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TIETOJENSAATIOIKEUDEN TURVAAMINEN	7
9.	VELVOLLISUUS HANKKIA KAUPUNGIN KANTA ASIAAN ENNEN PÄÄTÖKSENTEKOA	7
10.	KONSERNIN SISÄISET PALVELUT	8
11.	KONSERNIN HENKILÖSTÖ.....	9
12.	KAUPUNGINTYTÄRYHTEISTÖJEN HALLITUKSEN KOKOONPANO JA NIMITTÄMINEN	10
13.	KAUPUNGIN TYTÄRYHTEISÖJEN HYVÄ HALLINTA- JA JOHTAMISTAPA.....	10
14.	TIEDOTTAMINEN KONSERNIA KOSKEVISSA ASIOISSA.....	11
15.	TARKASTUS KAUPUNKIKONSERNISSA.....	11
16.	VOIMAANTULO	11

1. KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE

Konserniohjeen tarkoituksena on luoda puitteet konsernin yhtiöiden ja yhteisöjen hyvälle hallintotavalla ja raportoinnille. Konserniohjeen tavoitteena on edistää konsernin tavoitteiden saavuttamista, omistajapoliittisten linjausten toteutumista ja turvata kaupungin etu omistajana ja että toimintaa on mahdollista johtaa kokonaisuutena, konsernin kokonaisetun huomioiden.

Lisäksi sen tavoitteena on yhtenäistää konsernin yhtiöiden ja yhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja siten varmistaa riittävää avoimuutta ja tiedonkulkua, tulostietojen oikeellisuutta, sisäisen ja ulkoisen valvonnan riittävyttä ja toimivuutta, riskienhallintaa sekä hyvää laskenta- ja kirjanpitoikäytäntöä.

Yhtiön hallituksen tulee sitoutua noudattamaan niitä mm. omassa toiminnassaan ja valmistellaan asioita yhtiökokoukselle. Ohjetta noudatetaan ottaen huomioon, mitä konserniohjeen kohdassa 2 on soveltamisalasta määrätty.

Ohje täydentää Kauhavan kaupungin hallintosääntöä.

2. SOVELTAMISALA

Kauhavan kaupunkikonserniin kuuluvat kaupungin yhtiöt ja niiden tytäryhtiöt sekä tytäryhteisöt, joihin kaupungilla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta. Kuntayhtymien osalta perussopimuksessa määritellään kunnan ja kuntayhtymän välisistä oikeuksista ja velvoitteista eikä tätä konserniohjetta noudateta silloin kun asiat ovat perussopimuksella sovittu.

Tytäryhteisöt

Kauhavan Kaukolämpö Oy

Kauhavan Vesi Oy

Kauhavan Vuokra-Asunnot Oy

Asunto Oy Tilhentupa I

Asunto Oy Tilhentupa II

As Oy Jokihovi

Kauhavan Yrityskiinteistöt Oy

Kiinteistö Oy Kauhavan Tietotalo

Kiinteistö Oy Riihi

KOy Ylihärmän Liikekeskus VT 19

Suomen Yrittäjäopiston kannatus Oy

Hueco Oy

Kauhavan Jäähalli Oy

Kiinteistö Oy Kauhavan Säästökeskus

Kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä:

Kuntayhtymä kaksineuvoinen

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä

Järvisseudun ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä

Seinäjoen koulutuskuntayhtymä

Etelä-Pohjanmaan liitto

Osakkuusyhtiöt:

Lappavesi Oy

Härmän Ravikatsomo Oy

Kauhava Yhteismetsä

Asunto Oy Säästömilli

Asunto Oy Markinhovi II

Asunto Oy Markinpuisto I

3. KONSERNIOHJEEN SITOVUUS

Kaupunkikonsernissa hyväksytyt konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu. Mikäli kaupungin kokonaan omistaman tytäryhtiön yhtiöjärjestys poikkeaa konserniohjeen määräyksistä, tulee yhtiöjärjestystä muuttaa vastaamaan konserniohjeen määräyksiä.

Käyttäessään omistajaohjausta kaupunki ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaa lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on syytä ilmoittaa ristiriidasta välittömästi kirjallisesti konserni- ja henkilöstöjaostolle.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

4. KONSERNIOHJEEN KÄSITTELY

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kaupungin tytäryhteisöjen hallituksissa. Hyväksymällä konserniohjeen tytäryhteisöt sitoutuvat konserniohjeen noudattamiseen. Kaupungin osalta konserniohjeen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

5. KAUPUNGIN KONSERNIJOHTO

Kauhavan kaupungin konsernijohdon muodostavat kaupunginhallitus, konserni- ja henkilöstö jaosto, joka on kaupunginhallituksen alainen sekä kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohdon tehtävät ja toimivalta on määritelty kaupungin hallintosäännössä. Lisäksi Kauhavan kaupungilla voi olla erillinen kaupunkikonsernin johtoryhmä ja myös sen kokoonpano ja tehtävät on määritelty kaupungin hallintosäännössä.

Konserni- ja henkilöstöjaoston tehtävänä on ohjata sekä koordinoida Kauhavan kaupunkikonsernin toimintaa ja taloutta. Konserni- ja henkilöstöjaosto vastaa kokonaisvaltaisesti konsernin riskienhallinnasta ja sisäisen valvonnan järjestämisestä. Kuntalain 39 §:n 6 momentin nojalla konserni- ja henkilöstöjaosto voi antaa kaupungin tytäryhteisöjen toimintaan velvoittavia ohjeita. Jaostolla on myös oikeus sisäisten selvitysten teettämiseen tytäryhteistöissä, mikäli konsernin etu sitä vaatii. Yhteisöt ovat velvollisia antamaan selvitystoimituksen edellyttämät tiedot

Kaupunginjohtajalla on oikeus osallistua tytäryhteisöjen hallitusten kokouksiin tai toimielintä vastaaviin kokouksiin. Kaupunginjohtajalla on kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Kaupunginjohtajalla on oikeus tarvittaessa sisäisen tarkastuksen järjestämiseen kaupungin tytäryhteistöissä.

6. KUNTAKONSERNIN TALOUDEN JA INVESTOINTIEN SUUNNITTELU JA OHJAUS

Kaupunginvaltuusto asettaa talousarviossa tytäryhteistöilleen toiminnan ja talouden tavoitteita. Kaupungin talousarviossa ja – suunnittelussa on huomioitava kaupunkikonsernin näkökulmasta taloudelliset vastuut sekä velvoitteet.

Talousarvion lähtökohtana on kaupunkistrategia, josta tavoitteet on johdettu koko kaupunkikonsernin osalta, huomioiden omistajapolitiikka ja kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen liiketoiminnat.

Kaupunkikonsernin kokonaiset huomioiden kaupungin konserni- ja henkilöstöjaosto neuvottelee konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista, ennen niiden lopullista hyväksymistä. Asetetuilla tavoitteilla varmistetaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kaupunkikonsernin edun mukaista. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhteisöjen hallitus vastaa yhtiön kirjanpidon sekä varainhoidon valvonnasta ja sen järjestämisestä.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa omistajalle viipymättä tiedot tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä tiedot toimintaa liittyvistä riskeistä – ja epävarmuustekijöistä. Tiedot tulee toimittaa myös mahdollisista yritysjärjestelyistä ja muut merkittävät liiketoimintaan vaikuttavista muutoksista, vastuut sekä sitoumukset huomioiden.

Kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen tilinpäätöksen tulee valmistua siten, että kaupunki voi valmistella konsernitaseen kuntalain edellyttämällä tavalla. Tilinpäätöstiedot tulee antaa kaupungin taloushallinnon edellyttämässä määräajassa.

7. KONSERNIVALVONNAN JA RAPORTOINNIN SEKÄ RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Kaupungin tytäryhteisöjen on annettava kaupunginhallitukselle tiedot kaupunkikonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännönmukaisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisöjen on annettava talouden seurantaan varten omistajalle raportti kaksi kertaa vuodessa. Raportoinnissa on kiinnitettävä huomiota tavoitteiden toteutumiseen, toiminnan ja talouden kehittymiseen sekä riskeihin.

Merkittävät poikkeamat hyväksytystä suunnitelmasta, talousarviosta ja rahoitusasemasta on raportoitava aina välittömästi konsernijohtolle. Tytäryhtiön on annettava konsernijohtoon pyynnöstä mitakin selvityksiä toiminnastaan ja taloudestaan. Tämän lisäksi tytäryhteisön hallituksen on raportoitava viipymättä konsernijohtolle, jos yhtiön toimintaan liittyvän merkittävän riskin realisoiduminen on todennäköistä.

Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi. Kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä on noudatettava soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaista kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitoa. Kirjanpidossa yhtiöt käyttävät konsernin yhteistä kirjanpitoa palvelua ellei asiasta muuta ole erikseen sovittu konserni- ja henkilöstöjaoston kanssa.

Tytäryhteisöillä tulee olla riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen kuuluu tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle. Tytäryhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhteisössä on määritelty sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet ja menettelyt osaksi johtamista ja päätöksentekoa ja että yhteisössä seurataan valvonnan toimivuutta.

Tytäryhteisön toimitusjohtajan on huolehdittava riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan toteuttamisesta ja ylläpitämisestä sekä toimivuuden varmistamisesta.

8. KAUPUNGIN LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TIETOJENSAATIOIKEUDEN TURVAAMINEN

Luottamushenkilöllä on oikeus saada kaupungin viranomaisilta tietoja, joita hän toimessaan pitää tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan eivät ole vielä julkisia, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Tietopyyntö esitetään kirjallisesti konsernijohdolle, myös vastaukset tulevat konsernijohtoon kautta. Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojen-saantioikeuden nojalla saamia tietoja eteenpäin, koska kaikki tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten.

Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.

9. VELVOLLISUUS HANKKIA KAUPUNGIN KANTA ASIAAN ENNEN PÄÄTÖKSENTEKOA

Kuntakonserniin kuuluvan yhteisön on ennen omaa päätöksentekoaan selvitettävä konserni- ja henkilöstöjaoston kirjallinen kannanotto asiaan silloin, kun päätettävä asia merkittävästi vaikuttaa yhteisön tai kaupungin toimintaan tai taloudelliseen vastuuseen. Tytäryhteisön johdon tulee toimia huolellisesti ja yhteisön edun mukaisesti.

Lopullinen päätösvalta ja vastuu ovat kaupungin kannan hankkimista edellyttävästä asiasta aina yhteisön omalla päätöksentekovaltuudella, vaikka kaupungin kanta päätettävään asiaan on hankittu.

Yhteisön hallituksen on hankittava kaupunginhallituksen kannanotto seuraaviin toimenpiteisiin:

- tytäryhteisön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen, toiminnan tai juridisen rakenteen muuttaminen asioihin, jotka olennaisilta osin poikkeavat kuntastrategiassa ja talousarviossa tytäryhteisöille asetetuista tavoitteista
- yhteisön toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kuntaan
- pääomarakenteen muuttaminen
- yrityskaupat

- merkittävä lainanotto ja –anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen
- johdannaisinstrumenttien käyttö muuhun kuin tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistaja taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimuksiin perustuvista oikeuksista luopumine
- yhtiökokoukselle tehtävä voitonjakoehdotus, mikäli se poikkeaa yhtiön noudattamasta tavanomaisesta voitonjakokäytännöstä
- Yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen

Yhteisön hallituksen on hankittava konserni- ja henkilöstöjaoston kannanotto seuraaviin toimenpiteisiin:

- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
- toimitusjohtajan valinta ja palkkausjärjestelmä
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
- merkittävät kiinteistökaupat
- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset, merkittävät henkilöpoliittiset ratkaisut
- yhteisössä noudatettavan työehtosopimuksen valinta tai vaihtaminen
- eläkeyhtiön valinta ja vaihtaminen

Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että ennakkokäsitys on haettu ja että se kirjataan pöytäkirjaan siinä kokouksessa, kun ennakkokäsityksen alaisesta asiasta tehdään päätös hallituksen kokouksessa.

Mikäli ennakkokäsitysmenettelyn piiriin kuuluvasta asiasta päättäminen kuuluu yhtiökokoukselle, konsernijohdon määrittämä taho huolehtii siitä, että tarvittaessa pöytäkirjanotteeseen, jolla henkilö valtuutetaan edustamaan kaupungin yhtiökokouksessa, sisällytetään kaupungin kannanotto ennakkokäsitysmenettelyn alaiseen asiaan.

10. KONSERNIN SISÄISET PALVELUT

Konsernipalveluilla tarkoitetaan palveluja, joita konserniyhteisö tuottaa keskitetysti muille konserniin kuuluville yhteisöille. Konsernipalveluissa on otettava huomioon hankintalainsäädännön asettamat reunaehdot ja rajoitukset. Tytäryhteisön on selvitettävä konsernijohdon kanssa etukäteen konsernipalvelujen käyttö.

Kaupunkikonsernin yhteisöjen hankintamenettelyissä noudatetaan julkisia hankintoja koskevien normien lisäksi kaupungin hankintaohjetta ja talousarvion täytäntöönpano-ohjetta. Kaupungin omistaman yhtiön tulee kilpailuttaa hankintansa ja osallistua yhteishankintoihin kaupunginhallituksen päättämällä tavalla.

Kaupunkikonsernin hankinnat ja omaisuuden luovutus on suoritettava hyvää hallintotapaa noudattaen. Hankintojen yhteydessä ei saa antaa eikä ottaa vastaan lahjoja, palvelusuorituksia tai muita palveluksia toimittajilta. Henkilökohtaisia hankintoja ei saa suorittaa kaupungin hankintojen yhteydessä eikä käyttää kaupungin hankintasopimuksia omaksi edukseen. Esteellinen henkilö ei saa osallistua hankintojen valmisteluun tai päätöksentekoon.

Konsernitasolla pyritään yhteisöjen yhteistyöllä parhaaseen mahdolliseen tulokseen ja taloudelliseen hyötyyn. Tytäryhteisöllä on velvollisuus hyvissä ajoin aloittaa neuvottelu kaupunginjohtajan tai hallintojohtajan kanssa rahoitus-, kassavirta-, otto- ja antolainauksia varten. Sopimusajat, tiliehdot tms. saatetaan kuntaemon kanssa yhdenmukaisiksi ja kilpailukykyisiksi kaikissa tytäryhteisöissä. Tytäryhteisöt järjestävät rahoituksensa yhteistyössä kunnan kanssa.

Kaupungin kannalta merkittävien tytäryhteisöjen on järjestettävä sijoitustoimintansa yhteistyössä kaupungin kanssa.

Tytäryhteisöjen on neuvoteltava kunnan hallintojohtajan kanssa kassavarojen sijoitustoiminnasta, koska sijoitukset ovat kertaluonteisia ja sisältävät erityispiirteitä, johon konserniohjeessa ei voida vaurautua. Sijoitusten onnistumisesta vastaa ensisijaisesti tytäryhteisön päätösvaltainen toimielin.

Takauksista päättäminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Lisäksi takauksia ja lainoja myönnettäessä tulee ottaa huomioon valtioneuvoston päätökset ja edellä mainittu kilpailulain 4 a luvussa määritelty kilpailuneutraliteettia koskeva sääntely.

Tytäryhteisö ei ilman kaupunginhallituksen lupaa voi myöntää takauksia tai käyttää omaisuuttaan vakuutena.

Kaupunkikonsernissa voidaan käyttää konsernitiliä.

11. KONSERNIN HENKILÖSTÖ

Konsernin tytäryhteisöjen on noudatettava toiminnassaan soveltuvin osin Kauhavan kaupungin henkilöstöpolitiikan ja henkilöstöstrategian periaatteita.

Merkittävistä ja laajakantoisista henkilöstöön liittyvistä asioista on aina etukäteen neuvoteltava konsernijohdon kanssa. Koulutus- ja henkilöstöpalvelujen järjestämisessä tehdään yhteistyötä konsernitasolla.

Henkilöstön rekrytoinneissa on yhteisöjen noudatettava soveltuvin osin kaupungin yleisiä rekrytointisääntöjä. Rekrytoinneissa tulee huomioida mahdollisuuksien mukaisesti konsernin sisäiset henkilöstön siirtomahdollisuudet

Toimitusjohtajan valinnassa on kuultava konsernijohtoa.

12. KAUPUNGINTYTYRYHTEISTÖJEN HALLITUKSEN KOKOONPANO JA NIMITTÄMINEN

Hallituksen ja toimitusjohtajan oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät lähtökohtaisesti osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan, niitä täsmennetään hallituksen työjärjestyksellä. Kaupunkikonsernissa yhtiön hallituksen on erityisesti huolehdittava, että yhtiöllä on toiminnan laatuun ja laajuuteen suhteutettu strategia ja sen toteutuminen raportoidaan hallitukselle vähintään osavuosikatsauksen yhteydessä. Raporttien käsittely on kirjattava hallituksen pöytäkirjaan niin, että hallituksen toiminnan huolellisuusvelvoite suhteessa omistajiin tulee täytettyä.

Konserni- ja henkilöstöjaosto nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä yhtiökoukousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Tytäryhteisöjen hallituksella tulee kollektiivina olla toimialan tuntemuksen lisäksi riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten lukumäärän tulee olla vähintään 3 ja enintään 6.

13. KAUPUNGIN TYTYRYHTEISÖJEN HYVÄ HALLINTA- JA JOHTAMISTAPA

Konserniyhteisöjen tulee yhtiössä noudattaa hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteita siten, että varmistuu, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ja että kaupungin omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisuutena turvaten.

Konserni- ja henkilöstöjaosto laatii kaupunkikonserniin kuuluville tytäryhteistöille hallituksen työjärjestysmallin. Työjärjestysmalli tulee hyväksyä kunkin tytäryhteisön hallituksessa.

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskeva ohje ohjaa myös yleisohjeena kaupunkia yhtiökokouksessa edustavia ja muita kaupungin puolesta omistajaohjausta käyttäviä.

14. TIEDOTTAMINEN KONSERNIA KOSKEVISSA ASIOISSA

Kuntalain 29 §:n mukaan kaupungin on tiedotettava kaupungin toiminnasta asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Toiminta käsittää kaupunkikonserni osallistumisen yhteistoimintaan ja muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Tytäryhteisön on informoitava emokaupunkia sekä konsernijohtoa ennen merkittävän asian julkittua. Tytäryhteisön tiedottamisen on kokonaisuudessaan tuettava kaupunkikonsernin asettamia tavoitteita. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kaupungin yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

15. TARKASTUS KAUPUNKIKONSERNISSA

Kaupungin tytäryhteisön tilintarkastajaksi valitaan kaupungin tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajien tulee olla auktorisoituja. Tytäryhteisöjen on huomioitava tämä asian yhteisöjen yhtiöjärjestyksissä.

Tarkastuslautakunta huolehtii kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunnan on arvioitava kaupungin toimintaan kohdistuvan arvioinnin lisäksi myös kaupunkikonsernia koskevaa tavoiteasettelua ja tavoitteiden toteutumista.

Tarkastuslautakunnan on oikeus pyytää tytäryhteistöltä tietoja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen ja kaupunkikonsernin tuloksellisuuden arviointia varten. Tarkastuslautakunnalla on mahdollisuus kutsua tytäryhteisön toimielimen toimitusjohtaja tai vastaavassa asemassa olevan henkilön kuultavaksi lautakunnan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle.

Kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioimiseksi konsernissa on järjestetty sisäinen tarkastus. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle haltuunsa mahdollisesti saamaan salassa pidettävää tietoa.

16. VOIMAANTULO

Konserniohje tulee voimaan 1.6.2017.